

وونەي سەرۆك ئۆباما لە بۇنەي خوانى بەربانگى 2015

ئۇرى پۆزەھەلات

كاتزمىز 9 دواي نيوهەرپەكتى پۆزەھەلاتنى نەمەريكا

سەرۆك بە خىربىن بۇ كۆشکى سپى. ئىستادەزانم كە ئەم پۆزانە درېزترىن پۆزەكانى سالىن. هەرلەبەرئەوەشە خۇشحالىم بەھەر كەوا يە كەم چىنى خواردىيان يەكسەر دانا(يىكەنин). دەزانم بىرسىتەن بۆيە بە ئىن دەددەم كورتىرىم.

دەمەۋىت سۈپاسى ئەو ئەندامانەي گروپى دىپاڭ ماسىمان بىكەم كە لىرەن، هەرەھە ئەندامانى كۆنگۈریس و ھەمو نەوانەي لە بەشە جىا كانى حەكمەت كاردىكەن و لىرە ئامادەن. دەمەۋىت پىز انىم بۇ ئەوگەنچە ھىوابەخشانە دەربىرم كە ئەمەر لىرەن، وەزۆرپەيانم لە سەرمىزەكەي خۆم دانادە. رەھەزان لە ھەمو ئىيەوە لە كۆمەلگەي موسۇلمان لە سەرانسەرى ئەمەريكا پېرۆزىيەت.

خوانى بەربانگى سالانەي كۆشکى سپى داننانە بە پېرۆزى مانگى رەھەزان بۇزىاتر لە 1.5 مiliar موسۇلمان لە سەرانسەرى جىهاندا. كاتىكە كەتىيادا موسۇلمان دووباتى پابەندى خۆيان بۇ باوهەر كەيان دەكەنەوە، لە پۆزەكانىد اوابەستەيى و لە شەھە كانىشدا سۈپاسگۈزارى بە خىشىھە كانى خوا دەكەن. كاتى نۇيىونەوەي پۇچى و بېرىھىتىنەوەي ئەركى كەنەپەر بەھەر تىر، نە خزمەتكەرنى يەكتەر دەستگەرنى دەستكۈرە كان. قورئان رېنويىنى ئەو دەكەت كەوا جىنىشىنە كانى خوا بەنەرمى ھەنگاوبىنلىن لە سەر زەھى وە كاتىكە رەبپەر دەزافى دەبنوھ بە ”ئاشتى“ وەلام بەنەوە. بۇ شىڭداركەرنى ئەو بەھە ناسراوانەي ئاشتى و خىرخوازى و لېپۇرددەيى بە يەكەم، ئىمە دووباتى ئەكەينەوە ھەرباوهەر يېكمان ھەبىت ھەمومان يەك خىز انىن.

خوانى بەربانگى سالانەمان ھەرەھە بە بېرىھىتىنەوەي ئەو ئازادىيەيە كە ھەمومان بە يەكەم دەبەستىتەوە وەك ئەمەريكيە كان، بە ئازادى ئايىشەوە، كە ما فىكە سايەن بە پېشىلەرنى يە بۇ بە ئازادى پەيرەوەر كەنەن بىرۇمان. ئەو دەشتەيە كە سەمانسا ئىلەوف نوينەر ايەتى دەكەت. سەمانسا سەرسەختانە داڭۇكى لە مافى پۇشىنى حىچاب كەر بە ئەوەي ھەمان دەرفەتى وەك ھەركەسىكى ترى ھەبىت. ھەمۇ رېنگاكانى بىرى تادەگاتە دادگاي بالا، كە من لەو تەمەنەي ئەو بایەم نەمدەكەر(يىكەنин). وە بىرىشىيەوە (چەپلەنيدىن). سەمانسا ئىمە شانازىت پېۋەدەكەين.

كاتىكە بەھاكانمان ھەرەھە ھەمومان يەكەنگەرىن وەك يەك نەتەوە. كاتىكە سى گەنچى موسۇلمان بە درنەدەيى كۆززان لە چاپىل ھىل سەرەقانى ئەمسال، ئەمەريكيە كان بەھەم مۇو باوهەر كانەوە خۆپىشاند انىان كەدەدەر كۆمەلگەكە. بە دېنىايىيەوە ئەم شەھەپەر كەن بۇ چارلىست و كەنىسى دايىكە ئەمانوپەل. وەك ئەمەريكيە كان جەخت لەو دەكەينەوە ھىچ كەسىك نابىت بىرىتە ئامانج بەھۆى ئەھەوەي كەچىن، چۆن، كىيان خۇشەھەي و چۆن پەرسىن دەكەن. ئىمە بە يەك گەرتۇوپى دۇزى ئەو كەر دە كىناوييانە دەھەستىنەوە.

ئەوانە ئازادى و بۆچونە كانىن، ئەو بەھايانە ئىمە پشتىوانى دەكەين. وەئىستا لەھەموو كاتىك گرزنگەر لەبەرنەوهى لەسەرانسىرى جىهان وە لىزەيش لەناوهە ئەمەرىكا كەسانىك ھەن ھەول دەدەن لەسەربىنەماي ئاين يان رەگەز يان تايەفە دابىشمان بکەن. لىرە لەئەمەرىكا، زۇرىھى خەلک لەئاستى كەسى كەسى ئاناسىن كە موسوّلمان يىت. بەزۇرى دەرىبارە موسوّلمان لەھەوا ئەكانەوە دەبىستن، كە لەوانە يە بەئاسانى بىيىتە هوى تىكەيشتىنىكى شىۋاو.

ئىمە لەم دوايىيانە ئەوهەمان لەمزگەوتىكى ئەرىزۇنا بىنى. گروپىك لە خۇپىشاندەر لەدەرەوە كۆبۈنەوە بە تابلىقى هەراسانكەر دز بەنیسلام و موسوّلمانان. پاشان پىشەواكاني مزگەوتە كە بانگىشىتىانكىردن بۆ بەشدارىكىردن لە نويىز ئىوارە. يەكىك لە خۇپىشاندەرەكان كە دواتر داوهتامەكەي قبول كردىبو باسى ئەوهى كرد كە چۈن ئەمە زۇمنە ئەوى گۇرى، چۈن لە كۆتايىدا ئەو وەكۈ ئاشتىخواز و خانەدان لە كۆمەلگاي موسوّلمانى ئەمەرىكى دەرپاپىت. ئەو ئەوشتەيە كە ئەشى بىتەدى كاتىك ئىمە رادەوەستىن لەھاواركىردن و دەست دەكەين بە گۈيگەرنىن. بۆيە زۇرگۈنگە ھەمېشە چىرۇك و دەنگى نەونەمەرىكىيە سكۇدارانە بە گرزنگەوە وەرىگەرين كەواپۇزانە بەشدارى لەۋلانە كەماندا دەكەن. وە ئىمە زۇر ئەمەرىكى هيوا بەخشمان لىرە هەيە ئەمەرۇ.

ئەمەرىكى موسوّلمان ھەن وەك زەيد ئەحمدە كە وەك ئەمەرىكىيە كى بەرەچەلەك بانگلادىشى كە لە ويلايەتى نيو جىرسى گەورە بۇوە، ھەرلەسەرتاواه تىبىنى ئەوهى كرد كە لەيەكتىر تىكەيشتى پىوست لە دنيادا نىيە. بۆ يە دووسائل لەمەوبەر رىدىيفاي دامەززاند، كە وېسایتىكە لە دىرى تىكەيشتى باوى زيانبەخش دەوەستىتەوە لە رىڭاي ھاندى ھەرزەكارانى وەك خۆي كە چىرۇكە كانىيان ھاوبەشى پىيىكەن، ئەو تەمەنلى 16 سالە، كە وابزانم گەنچتىن كەسە لەن او لىستى مىوانە كافى ئەمشەوماندا (چەپلەلىدان). لەبەرنەوهى، وەك زەيد دەلى :-) دەكىرى نەزانى لە رىڭاي فېركەرنەوە تىكېشىندرى. ئەو دەيەوي بەئەركى خۆي ھەلبىتى تاواه (موسوّلمانان بتوانن ئەندامى يەكسانى كۆمەلگابن و ئەھەمان كاتدا پارىزگارى لە ئاين و ناسانامە خۇيان بکەن). زەيد، زۇر شانازىت پىوە دەكەين.

ئەمەرىكى موسوّلمان ھەن وەك مونىرە خەلیف. مونىرە كچى كۆچبەرە سۆمايلىيەكانە، ئەو رىكخراويىكى دامەززاند بۇپەرەرە و فيرەكەنلىكى كچان لە ئەفرىقاي رۆزەھەلات. ئەو تازە خۇتنى ئامادەيى تەواوكردۇوە لە ويلايەتى مېنىسىۋە، و ھەر لەنۇستاواه لۇپى كۆنگۈرىسى كردووە كە (پېرۇزەياسى زەماردىنى كچان) دەرىكەت، بۆ ئەوهى كچان لە ولاتە تازە پىكەيشتۇوه كان لە كاتى لەدايىكبووندا تۆماربىكىرىن، بەشانازىيەوە ھەفتەي رابردوو و ازۇم لەسەر ياسايدە كە كەن. ئەو تەنانەت لە نەتهوە يەكگەرتووه كانىش قىسى كەن. من ئەھەن نەدەكەد لە تەمەنلى ئەودا (پىكەنин و چەپلەلىدان). ئەم پايىزە، مونىرە بەرەو ھافارد بەرىدە كەوي بۆ ئەوهى درېزە بە خوينىنە كەي بىدات لەكەرتى خزمەتكۈزارى گشتى، ئەوهش ھەلبىزاردىنىكى قورس بۇو بۇي، چونكە مونىرە لەھەموو ئەو زانكۇ ناودارانە وەرگىر ابۇو كە داواكارى پېشىكەشىردىبوون. ئىمە زۇر زۇر شانازىت پىوە دەكەين، و من دەزانم كە كۆمەلگا كەشت شانازىت پىوە دەكەت.

ئەمەرىكى موسوّلمان ھەن وەك بەتول ئەبوجەرب كە لە كەمېنلىكى پەنابەرەن لە غەزە لەدايىك بۇوە. كاتىك ئەمە مەندا ئىكى ساوابۇو خىزانە كەي ھاتە ھېبىستن. دواي دەرچۈونى لە زانكۇ رايىس، ھاوينىكى لە غەزە بەسەربىرەد كە لە بنكەي تەندروستى نەتەوە يەكگەرتووه كان كارى دەكەد. ئەو تىبىنى ئەوهى كرد كە خەلک لە نۇرە رادەوەستان

هه رکاتیک ده رمانی کوتان ده گه يشته جي، بويه هه ستا به دامه زراندنی (دونيا هيلس) بو به ره ويسيبردنی دابه شکردنی ده رمانی کوتان و ناگادرارکردنده و هي خيزانه کان بو و هرگرتنى ده رمان، له رىگاي كورته نامه وه. به رنامه كهيان له گهان په نابه رانى فه له ستينى له ئوردن ده ستيكىرد، به لام له بهر سه ركه و تووبى به رنامه كه، نه ته وه يه كگرتووه کان خه رىكه كاره کانى (دونيا) فراوانتر بكات له ولا تانى ترى روزه لاتى ناوه راست. به تول، ئيمه زور شانازى به تقووه ده كهين. پيرزوه (چهپله ليدان).

زهيد، مونيره، به تول هه مويان باسى به های نه و ده رفته ده كهنه كه له ويلايه ته يه كگرتووه کان هه يانبووه بو سه ركه وتن. وه نهوان به بيرمان ده هيئنه وه كه پابهندىيە كانمان بو چاودىريكردنى يه كتري ته نهانها بو ولا ته کانى خومان نيه، له دىبوي سنوره کانى شمانه. ئه مشه و فزا بو هه موه نه و كه سانه ده كهين كه له سه رتاسه رى جيهان دوچاري كىشە بۇون، و نهوانه كه مانگى رەمەزانىيان له ناوجەي ناكۆكى و بىيەشبوون و برسىھتى به سه رده بەن. خەلکى عيراق و سوريا كه دزى به رېرىيە کانى داعش ده وستنه وه. خەلکى ليبيا و يەمن كه دەيانه وى كوتايى به و توندو تىزى و ناسە قامىگىرى به رده وام بھينىن. نهوانه كه به به لەم لە شەر و تەنگانه هەلدىن له ده رىاي ناوه راستا. خەلکى غەزە كه خه رىكى هاتنه و سه رخون له ناكۆكىيە کانى سالى رابردوو. رۆھىنگىيا له ميانمار و نه و په نابه رانه ناو ده رىيا كه پيوسته مافه مروييە کانيان بپاريزى.

ئيمه ئەمشە و شانازى به بۇونى (وهى وەي نو) ده كهين له گەلمان، زىندانىيە كەي سىياسى پىشۇو، كە كار لە سەر مافه کانى مرۆغ له رۆھىنگىيا و يەكسانى ژنان ده كات. ئيمه خوشحالىن كە تو ئەمشە و له گەلمانلىيە. (چەپله ليدان).

نه ئاستەنگانه لە سەر انسەرە جيهان وەلىرىش لە ناوه وەي ئەمەرىكا خوازييارى نه و چۈنایەتىيە كەوا ئىيە رۆزانه بە رەجەستەي دەكەن لە ماوهى رەمەزان: قوربانىدان، وابەستەيى وھىمنى. نه و خۇراكىرىيە كە پىيەمان دەلنى ئيمە تەنها له گەل ئاستەنگە کان نەتكەن بەلكۈ زان دەبىن بە سەر رىاندا. بەيە كەوه دەتوانىن بە سەر نەزانى و لايەندارىدا سەرەتكەوين. بەيە كەوه دەتوانىن بە سەر ناكۆكى و نادادپە روهىرى سەرەتكەوين نەك تەنها بە ووشە بەلكۈ بە كردار. له گەل پالەوانى من، فاساروى بوارى مافە مەدەنييە كان، جۇن لېپىس، بانگە وازى بە كارھىنلى پىيە كانمان و چونە دەرەوه لە دونيا راستەقىنە كە دەكەت بۇرىخىستن و دروستىرىنى ئەو گۇرۇنكارىيە بە دوايدا عەودائىن. نه و شتەيە كە زۆرىيە كە زۆرىيە لە ئىيە رۆزانه دەيكت. نه و شتەيە كەوا ئىيمە پيوستە بەيە كەوه بە رده وام بین لە ئەنجامدانى لىرە لە ئەمەرىكا وە لە سەر انسەرە جيهاندا. وەك قورئان رېنۋىيىمان ده كات، با به ئاشتى وەلام بە دەيىنە وە.

خودا بتانپارىزىت. رەمەزانىيە كى پى لە خۆشى. فەرمۇن بۇنان خواردنى بەربانگ. رۆز سوپاس (چەپله ليدان)

كۆتايى

9:09 ئى نېوارە بە كاتى رۆزه لاتى ئەمەرىكا